

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

SITGES

Número sòlt . 0'15 ptes.

Trimestre . . . 1'50 .

ESPANYA

Anys 7 ptes.

AMÉRICA

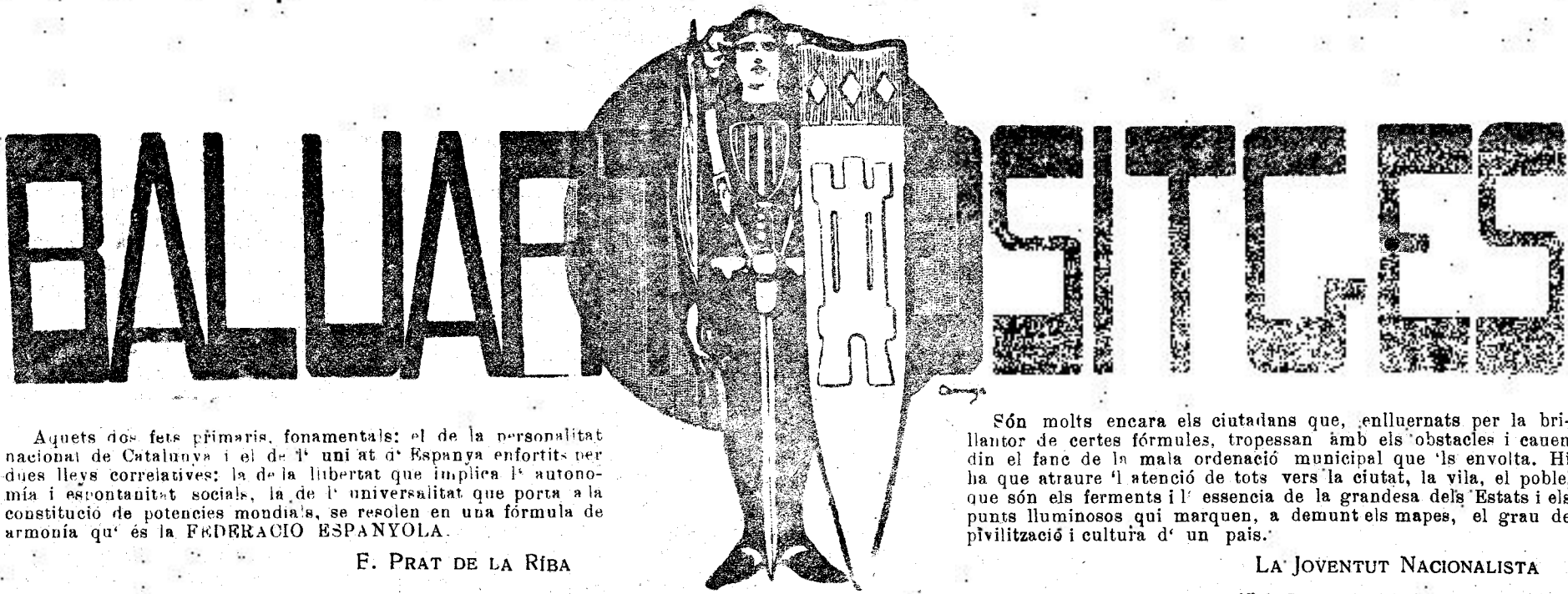
Anys . . . 2'50 ptes (or)

ANUNCIS

ESQUELS, REMESOS

I RECLAMS

a preus convencionals.

Aquests dos fets primaris, fonamentals: el de la personalitat nacional de Catalunya i el de l'unió at d' Espanya enfortits per dues lleys correlatives: la de la llibertat que implica l'autonomia i espontaneïtat socials, la de l'universalitat que porta a la constitució de potencies mundials, se resolien en una fórmula de harmonia qu' es la FEDERACIO ESPANYOLA.

F. PRAT DE LA RIBA

«La Nacionalitat Catalana», Cap. VIII, El Nacionalisme polític».

Són molts encara els ciutadans que, enlluernats per la brillantor de certes fórmules, tropessen amb els obstacles i cauen din el fang de la mala ordenació municipal que 'ls envolta. Hi ha que atraure l'atenció de tots vers la ciutat, la vila, el poble, que són els fermentes i l'essència de la grandesa dels Estats i els punts lluminosos qui marquen, a demunt els mapes, el grau de civilització i cultura d' un país.

LA JOVENTUT NACIONALISTA

(Manifest convidant al primer Congrés de Govern Municipal).

REDACCIÓ

ADMINISTRACIÓ:

CARRER

DE LES PARELLADAS,

NÚMERO 9.

Telefon n.º 367

Els treballs es publiquen
baix la exclusiva res-
ponsabilitat dels res-
pectius autors.

No 's retornen
els originals.

Any XIV Sitges 6 de Desembre de 1914 Núm. 687

Banc de Vilanova

CAMBRA DE SEURETAT

Ja instalada la primera secció de compartiments de Caixes de ll'guer en la Cambra de Seguretat construïda de poc, queden a disposició del públic per a guardar títuls, documents, joies i demés objectes de valor, amb arregio a la següent tarifa:

Model n.º 1 : 6 mesos, ptes. 20; un any, ptes. 30
n.º 2 : 6 " 30; " 50
n.º 3 : 6 " 50; " 80

L'arrendatari podrà practicar hi les operacions que li convinguen durant totes les hores de despaig : En les oficines del Banc enteraran de les demés condicions que regularitzen aquest servei.

PLATA DEL RHIN

ORFEBRERIA D'ART

rebuda directament de Nuremberg (Alemanya)

Representació exclusiva per a tot Catalunya:

Joies i rellotges de totes classes i preus

Vda. i Fills de Francisco Tort : Sitges

Hotel Subur

San Gaudencio, 5

Teléfono 370

Especialidad en gelatinas alimenticias
:: para enfermos y convalescientes ::

Waleski y Biscuit glase
SE SIRVEN POR ENCARGO

La Srta. D. Eulalia Soler i Carreras

morí a la ciutat de Barcelona el dia 16 del mes de Novembre, a la edat de 23 anys i havent rebut els Sants Sacraments

(E. P. D.)

La seva desconsolada mare, D.ª Josepha Carreras, viuda de Soler; germans, Victoria, Joseph (ausents), Julia i Isabel; germans polítics, D. Josep Carulla, D.ª Loreto Sasturain (ausents), i D. Carlos de Gómez; tia, oncles i ties polítics, nevots (presents i ausents), cosins, cosins polítics i demés parents, al participar als seus amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen la tinguin present en ses oracions i els conviden a assistir als funerals que en sufragi de l'ànima de la finada se celebraran el prop-vinent dimecres, dia 9, a les deu del matí, en la Iglesia Parroquial de aquesta vila, per lo que 'ls quedaran sumament agraits.

El dol es dona per despendit.

El general Prim

Centenari del seu naixement

Avui, diumenge, compleixen cent anys que va néixer a Reus en Joan Prim i Prats, heroe militar, llegendari per son valor en els combats, i home eminent i de seny per sa prudència en els consells de la diplomacia i en la governació de l'Estat.

Fou el general Prim una de les personalitats polítiques més combatudes i més admirades del segle XIX, per ses qualitats excepcionals. Perque a molts feia ombra la seva grandesa, varen desfer-se d' ell a trabucades, assassinant-lo al carrer del Turc, de Madrid, el dia 30 de desembre de 1870.

Malgrat la compleixitat de la seva actuació el general Prim fou sempre un català de cor.

Quan encara no havien cristallitzat els ideals catalanistes, ell ja els pressentia allà pels anys 1850 o 52 i amenaçava en plè Parlament amb el despertar vigorós de Catalunya als polítics madrilenys

que, amb l'implantació d'utopies aranzelaries, començaven a impedir el creixement de l'industria catalana. En 1869 ell fou la resclosa que deturà la inundació lliure-canvista que hauria anorreat la nostra industria.

Sentia sempre l'anyorament de la terra i és per això que, en ses aventures mundials, per lluny que fos de Catalunya, quan es trobava amb un català, brollava de sos llavis franca, expontania i característica la nostra benhaurada llengua, parlant de les coses i de la gent de casa. Als camps de batalla de Tetuàn, en 1860, quan va rebre el batalló de voluntaris catalans, comandats per en Sagrañes, també fill de Reus, els va empenyer cap a les trinxeres rifenyes amb aquella vigorosa arenga, model d'oratoria militar, pronunciada en llengua catalana.

I, com cercant els manyacs amorosos de la mare, quan torna-

va coronat dels llores de Castillejos i de Tetuàn, o de sa subtil acció diplomàtica a Mèxic, o triomfava amb la Revolució de Setembre de 1868, sentia necessitat de venir a Catalunya i se n'anava a Reus, on era rebut triomfalment, amb ovacions entusiàstiques per aquells que havien anat junts a estudi; que havien format junts en aquell batalló de Miquelets que 's batia contra els carlins de la primera guerra per aquella muntanyes de Prades i del Priorat; per aquells que amb ell se sublevaren a Reus contra el regent Espartero, proclamant "la majoria" d' Isabel II i lluitaven al portal del camí de Tarragona contra les tropes del general Zurbano quan sitiava i bombejava Reus, en 1843; per aquells que junts embestien als moros i assaltaven les muralles de Tetuàn; per aquells que s'alçaren a les muntanyes del Priorat en partides de sublevats pels anys 1866 i 1867; per tots aquells que, incondicionalment, l'ajudaven sempre en ses arriscades empreses, com el Roset, el Baldrich, el Benet de Cambrils, l'Agnès de

Vilaplana, el Martell, el Torrebadell, el Macià-Vila, el Josep M.ª Pamiés, el Bages, el Joan Ferrer (Joan Paperer), i molts altres. Amb ells, amb la més franca i natural expansió recordaven gestes o combinaven noves empreses. Passejava pels carrers de Reus saludant afectuosament humils artesans que s'estaven al portal de llurs botigues, mentre les comares del veïnat sortien per les portes, balcons i finestres i curiosament se 'l miraven l'una a l'altra, dient-se plenes d'emoció i d'admiració:—Es lu Prim.—I se'n pujava a la Casa Consistorial i allí, a la sala del Consell, deixava com a presentalla els trofeus de guerra i sa espasa de combat de la campanya d' Africa, encara entelada amb la sang dels que s'oposaren a l'allau impetuosa dels catalans, assaltant la ciutat santa dels rifenys; recorts que allí s'hi guarden com a relíquies patriòtiques.

I se n'anava passeig enllà, cap a la Misericordia, al santuari de la "Jaieta", de la Verge, patrona de la ciutat, venerada fins pels que no creuen en rès, i allí voltat

de famílies de sa intimitat i acompanyat pel poble, feia celebrar un acte religiós, cantar una Salve i després pujava al combri i rendia als peus de la Sagrada imatge, símbol de la ciutat de Reus, els honors que havia conquerit de sa carrera gloriosa.

Entrava auriolat a Reus, després del triomf de la Revolució. Anava montat en un carruatge descobert. El voltava una gran gentada boja d'entusiasme, que quasi el portava en volandes; uns homes armats de trabucs i carabines es movien al seu entorn i alçant les armes a l'aire, donaven unànims crits aclamant a en Prim i a la llibertat. Assegut al carruatge somreia, tenia una color de faç esgrogueïda, hepàtica, els ulls petits, negres i vius, la barba curta, no molt espessa i negríssima. Allargava la mà i les estrenyia afectuosament als que afanyosament i emocionats de joia el saludaven, anomenava pel seu nom a molts dels que veia entre la multitud o s'alçava dret i saludava a amics i senyores que dels balcons el cridaven amb amor o el

victorejaven amb el més xardorós entusiasme.

En Prim va sortir tot sol al balcó de la "Casa de la Vila", de la cantonada del carrer de la Fleca. Els demés balcons eren plens de gent i de banderes. La música tocava. Els crits, aclamacions i visques se succeïen sense parar. En Prim va fer senyal de voler parlar i es va fer un silenci sepulcral: sa veu potent i plena ressonava per tots els àmbits de la plaça, saludant al poble de Reus.

Serveix amb afectuosa delectació una frase que no se'n ha esborrat de la memòria, malgrat els molts anys que han passat per damunt nostre. Parlava de les penes que's passaven a l'emigració: "Anyorant la claretat del cel i l'esplendidesa de la llum de la terra on s'ha nascut." Les quals paraules eren una demostració més del seu gran amor a la terra catalana.

L'orgull del català

La *Veu de Catalunya*, d'ont transcrivim les precedents ratlles, relata un fet que demostra que l'general Prim no sols era català de naixença sino que estava orgullós de ser-ne.

Quan ja era President del Consell de Ministres i ademés era àrbitre d'Espanya, assistia a un gran dinar en un dels palaus més aristocràtics de Madrid. Els castellers feien brometa al general català perquè no pronunciava castissament el «ceceo» castellà, i ell, mig en broma i mig molestat, els va dir:

—Señores: yo ya sé que *Barcelona* y *garbanos* se escriben y pronuncian con *c* y con *z*, respectivamente; pero yo pronuncio adrede *Bar s elona* y *garban s os*, para que todos los que me digan hablar comprendan que soy catalán.

Insistent

Al amic N. N.

Amb sorpresa vaig enterar-me de la preuada comunicació; i després de donarte les més corals mercès per la incensada corresponent, com d'etiqueta, plaume manifestar el meu optimisme de la vida.

La vida, és segons com se la mira: en la varietat ben ordenada consisteix el gust; per consegüent, res té d'extrany qu'en la societat, de la mateixa manera que hi ha diferència d'individus en relació a llur còrpora, hi hagi també disconformitat de caràcters, efecte immediat de les condicions psíquiques de quiscún individu.

Respectant ton pessimisme referent a la susdita matèria, dec manifestarte que trovo molt plaenta la varietat de caràcters entre'ls individus que integren la especie humana. I així com hi ha caràcters romàntics, apàtics, alegres, etc., també hi ha deixebles de la venerable Madona Filosofia que tot ho oviren de un color rosa i blau-cel; altres, al contrari, tot ho veuen d'un color revestit de ropatges de tristícia; els primers són els optimistes de la vida: els poetes; els segons, els pessimistes de la vida, els...

Permet-me, doncs, car amic, que a la vida jo la prengui per la part més plaenta i en realitat sens por d'equivocarme, penso i crec estar en lo cert, al dirte que mitja humanitat vivim d'il·lusions, filles de la fantasia de la vida, del ambient més o menys artificial que 'ns hem format a nostre gust i que 'ns envolcalla.

Fantasia de la vida és el somriure del tendre nín, mirant sa mare amorosida; fantasia de la vida són els jocs dels infants; fantasia de la vida és aquell amor que sent la damisella al ovirar el centre de llurs amors i il·lusions, el jovincel que la té corretuda; fantasia de la vida és el lligam de les noces benaurades; fantasia de la vida és aquell tendre mirar mútua i amorosid dels pares al contemplar els fruits de llurs amors; fantasia de la vida és el treball del pare qui amb sa suor cerca un mos de pa per la mare de sós fills i per llurs tendres

plansons; fantasia de la vida és el calmos caminar del vell xaruc que tot contem plant a sòn enfront sa tomba tètrica i paorosa encarrer en sòn ànim, recorts aflagadors veientse revirar i posant ses il·lusions en llurs descendents.

Toi lo que'ns enronda' car amic, procurem revestir-nos amb els ropatges més encisadors: així el doncell enamorat creu que la més hermosa i agradable de les damiselles totes, és la que té escullida per regina de son cor, veientla adornada de les més belles qualitats, i aquesta, per aquells efectes que's comuniquen sens passar per cap medi transmissor, correspon mútuament amb aquelles especials mirades, plenes de tendresa i amorosides pel candor i honestat.

Permet-me, també, que en quiscún de mos articles em dirigeixi a mos llegidors, o, quan menys, a mes simpàtics llegidors, tot fèntlosi veure la part més agradable i plaenta de la vida sots el títol de «Fantasia».

La part tètrica, la humanitat l'ha exilada de son sí: fuig dels espectacles que ocasionen amb aquell sò tant agut la gamma del sentiment: cor humà.

Què és la vida? Una il·lusió entre eixos dos termes: el breçol i la tomba.

DOMINGO FORMENT

En pro dels Mestres interins

Vegi's lo que *La Vanguardia*, de Barcelona, ha escrit, respecte al resultat de les gestions practicades en la Cort per la Comissió de Mestres interins presidida pel que regeix la Escola Nacional de nostra vila:

Ha regresado de Madrid D. Angel Martínez, vicepresidente de la mencionada entidad y representante general de la clase interina de toda España, que, como saben nuestros lectores, marchó a la corte para gestionar, en unión de varios delegados provinciales, el pronto ingreso en propiedad de los interinos con servicios anteriores al 1.º de julio de 1911.

La labor realizada por dicho señor y demás individuos que formaban la comisión por él presidida, ha sido bastante compleja y pesada, pues disponían de poco tiempo y tropezaban con muchas dificultades para la resolución favorable del asunto del viaje que parece han llegado a vencer casi en su totalidad.

Son en número considerable los diputados y senadores que ha visitado la comisión, a la que prometieron su decidido apoyo, efectuándolo también el señor Delgado Barreto, diputado por Canarias, que tanto se ha distinguido en el Congreso y en la Comisión de Presupuestos en la defensa del Magisterio primario, el cual se mostró amabilísimo y dispuesto a interponer al gobierno para que sean concedidas las peticiones que se formulaban en la instancia que entregó aquella al señor Bergamín.

El senador D. Celestino Armiñán, el diputado a Cortes D. Valero Hervás y el diputado provincial de Huesca, D. Gaspar Maital, acompañaron a los comisionados en la visita que hicieron al señor ministro de Instrucción, subsecretario de este departamento y director general de primera enseñanza, a los que rogaron fueran debidamente atendidos y resueltas en sentido favorable las justas pretensiones de los interinos.

El diputado por Tortosa, D. Marcelino Domingo, prometió interesarse vivamente e interponer al Ministro, como así lo efectuó en la sesión del Congreso del día 21 del presente.

Como resultado de estas gestiones, puede asegurarse, pues así se prometió a la comisión, que antes del mes de enero del año próximo, se formará una segunda lista en la que se incluirán a todos los interinos que están en expectativa de plaza.

Respecto a la forma de colocarlos, en la entrevista que celebraron los comisionados con el jefe del negociado de primera enseñanza, señor Aguilera, a quien fueron presentados por el director de el Magisterio Español señor Ascarza, el primero de los indicados señores expuso a los mismos una fórmula que encontraron muy aceptable y equitativa ya que en ella se procura atender en lo posible los deseos de la clase.

Se nombró una «Comisión Permanente», compuesta de don Angel Martínez, presidente; y vocales, D. Isidro Pardo, don Manuel Reyno, don Generoso Hernandez y don Antonio Corvinos, con amplios poderes, en cargada de ultimar algunas gestiones complementarias.

El señor Martínez y los demás delegados provinciales quieren hacer público, en nombre propio y en el de la clase interina, su más profundo agradecimiento a todos los que más o menos directamente les han prestado ayuda y especialmente a los señores Armiñán, Hervás, Domingo, Ascarza, director de «La Mañana», y señor Delgado Barreto, diputado este último, que se ha convertido en un entusiasta e incansable defensor de las clases necesitadas del Magisterio.

La Comisión acordó asimismo dar un voto de gracias a los diputados y senadores don Fernando Ruano, barón de Velasco, don Antonio de Atarache, don Antonio María de Eacio, don Santos Arias de Miranda, don Alfonso Barón, don Alejandro Monlana, don Diego Arias de Miranda, don Pascual Amat, don Joaquín María Marcos, don Rafael Bermejo, don César Giménez, don Justino Bernard y don Máximo Tsener; a los periódicos de Madrid «La Mañana», «El Mentidero», «España Nueva», «El Globo», «El Imparcial», «Heraldo de Madrid» y «El Magisterio Espa-

ñol»; a don Celso Joaquín, abogado, redactor de «La Tribuna de Madrid»; y al simpático redactor de «La Agencia Barreto», don Luis R. Fito, los que se pusieron incondicionalmente a las órdenes de la Comisión y se desvelaron en darle toda clase de facilidades y orientarla en los múltiples trabajos y gestiones que llevó a cabo.

Secció Oficial

Escorxador Municipal

Caps de bestia sacrificants: Octubre 1914

SITGES: Bous, 0; vaques, 0; novillos, 3; badelles, 39; moltons, 29; castrons, 40; xaps, 0; cabrits, 12; ovelles, 55; tocinos, 47.—Total, 225.

GARRAF: Moltons, 10; castrons 7; tocinos, 2; id. VALLCARCA, 4.—Total, 21.

Total general, 246 caps.

Sitges, 31 Octubre de 1914. — L'Inspector-Veterinari, J. Folch.

La sombra de Caim

SONET

La follia s'estén; res la detura i arreu ho assolen tot odi i venjança; enlloc se veu la llum d'una esperança i la lluita de horrors encara perdura.

S'invoca l'nom de Deu... La guerra impura del més sublim amor, fent remembrança, en jorns de dol i trista malansa clamant al Cel, un llam de Mort fulgura.

I en mig de la desfeta; quan l'Infern obra joïós el tenebrós abim per a engolir del Món fins les arrels,

en escarni afrentós i oprobí etern, apar somriu la sombra de Caim; mentres corra a torrens la sang de Abels!

Sant Pere de Ribas.

EMILI

Por la salud pública

Las Aguas

La observación más somera de la naturaleza basta para convencernos ciertamente de que cuanto vemos con los ojos y percibimos con los demás sentidos, es contingente mudable y perecedero: las tinieblas apagan diariamente el Sol, ese fanal de los cielos cuyos rayos vivificadores nuestra pupila no puede resistir; el Estío huye a la llegada del nevoso Invierno; desapareciendo los campos que cubrió de doradas espigas; las aguas de los ríos corren hacia el mar; que vuelve escupirlas en forma de vapor a los montes de la tierra; y el hombre con sabiduría, ingenio y trabajo recoge y conduce las aguas elemento indispensable para la vida de la humanidad, de las plantas, de los animales y para la higiene de las Naciones.

Agua: toda agua destinada a la alimentación deberá ofrecer las siguientes condiciones:

Ser transparente, incolora, inodora e insípida.

Que la determinación cuantitativa de sus componentes no arroje cifras que superen los límites que expondré en el número próximo.

Que no contenga en suspensión productos intestinales del hombre o de los animales.

Que no contenga sino una escasa producción de gérmenes inofensivos, cuyos cultivos den en la experimentación fisiológica resultados satisfactorios y ninguno procedente del tubo intestinal ni otros menos frecuentes de carácter patógeno.

Deberá tenerse en cuenta que cualquier agua cuyo análisis haya arrojado una vez conclusiones desfavorables, procederá considerarla, por lo menos, como sospechosa; y que, por el contrario, el hecho de que un solo análisis demuestra su bondad, no debe ser motivo suficiente para poder apreciar en definitiva su valor higiénico. El análisis de las aguas de una localidad, en vista siempre de un conjunto de antecedentes geológicos, locales, físicos, químicos, micrográficos y bacteriológicos, deberá ser motivo para que los Laboratorios organicen un servicio permanente, por el

que diariamente a ser posible se hagan las investigaciones necesarias bajo el concepto de una posible contaminación.

Como quiera que en las transcritas condiciones no se determina el número de gérmenes inofensivos que como *maximum* puede contener una agua para que se la admita como buena, sino que se prescribe simplemente, como he dicho, que no contenga sino una escasa proporción de gérmenes inofensivos, copiaré parte para la ilustración de los lectores la clasificación establecida por Miquel, por ser la generalmente adoptada y aquella por la cual se rigen los que a esta clase le están o se dedican.

Si una agua, aún como muy pura, se halla que contiene uno o dos gérmenes, debe desecharse.

Para poder juzgar de la bondad de una agua de alimentación, dado el estado actual de conocimientos sobre la materia, se hace preciso además del análisis químico, el análisis bacteriológico. Así lo exigen las instrucciones que acompañan el R. D. de 22 de Diciembre de 1908.

Dicho R. D., que constituye el precepto legal español sobre la potabilidad de las aguas, no difiere en lo tocante al análisis bacteriológico, de las condiciones exigidas en las demás Naciones cultas de Europa; pero, por lo que conviene al análisis químico, es más tolerante, o admite cifras más elevadas que las legislaciones de los demás países, sobre todo en cloro y en materia orgánica.

Por otra parte, algunos químicos belgas y alemanes admiten hasta 60 miligramos por litro, en ácido sulfúrico, que nuestro R. D. limita a 30 miligramos.

Una vez conocida por el análisis químico la mineralización de una agua, no suele sufrir ésta otras variaciones que las ligeras que pueden imprimirle abundantes lluvias o persistentes sequías.

En cambio, el análisis bacteriológico, nos indica el estado de pureza o de infección que tiene una agua solamente en el preciso momento de captarla para el examen pudiendo haber variado a las pocas horas; por esta razón dichos análisis bacteriológicos, deben repetirse con frecuencia, sobre todo en aquellas aguas que ofrezcan alguna sospecha, se hallen en peligro de contaminación.

El análisis bacteriológico tiene una importancia inmediata superior al análisis químico, toda vez que una agua bacteriológicamente mala, o que contenga algún germen patógeno, puede producir una enfermedad inmediata, al que la beba una sola vez.

Peró sería un grave error dar toda la importancia al análisis bacteriológico y no concederle también al químico, por el mero hecho de escaparse a la común observación los efectos nocivos de las aguas impotables químicamente, o sobre cargadas de sales cálcicas, toda vez que ellas, aparentemente inofensivas, dañarán, si bien de una manera insensible y paulatina, a las personas que hagan un uso largo y continuado de las mismas.

Entre las enfermedades llamadas *hidricas*, o causadas por el uso de las aguas insalubres, además de las de procedencia microbiana (*tifus*, *cólera*, *colibacilosis* etcétera), existen también las de procedencia salina o mineral, como son, entre otras, las arterio-esclerosis, en sus diferentes manifestaciones y grados, que no pocas veces se revelan por una muerte inopinada.

Siempre resultan más beneficiosas para la salud las aguas de mineralización escasa que las de mineralización excesiva; siendo sus límites extremos, el tener de 5 a 30 gramos hidrotimétricos totales, de 2 a 12 permanentes, y el dejar por evaporación un residuo salino inferior a 500 miligramos por litro y superior a 150 miligramos. Esta cantidad mínima es favorable a la alimentación.

Al terminar el siglo XIX, varias ciudades y algunos pueblos, con innegable y doloroso atraso, tenían un coeficiente de mortalidad superior a 30 por 1.000. En 1910 descendió a 23, 7. Esta cifra demuestra que las reformas de carácter sanitaria adoptadas en las poblaciones se han reflejado en un visible mejoramiento de la salud pública.

Hay que llorar a esos humanitarios coeficientes, aprovechando el ejemplo de los pueblos del Extranjero, que gastan mucho dinero para conquistar la salud general, la más codiciada de las

riquezas. Para la guerra, dinero:—Para esa otra guerra contra los agentes infecciosos que son los pujantes enemigos de la humanidad, no hay dinero.—En varias ciudades, villas y pueblos, se ha progresado mucho, en lo que se refiere a las atenciones sanitarias; pero aún se está en los prologómenos, y hay que dedicar todo el esfuerzo y estudio que requiere la asignatura: todo eso se logra a fuerza de dispendios cuantiosos:—dinero, agua y amor a la Higiene. El agua en abundancia es indispensable para el bienestar de los pueblos. No puede llamarse grande y hermosa una ciudad, si no es pródiga en el elemento fundamental para la Higiene. Mucha agua y muy barata, baratísima, para las clases obreras es lo que conviene; y además en condiciones tales que no pueda ser considerada como peligrosa. Todas las aguas de consumo público deben estar purificadas convenientemente; y se ha realizado algo en tal sentido con la ozonización planteada en el año 1911 en la capital de España y en la actualidad en Barcelona, con las máquinas potabilizadoras.

Agua abundantísima, alcantarillada en buenas condiciones, saneamiento de viviendas malsanas,—que abundan desgraciadamente en muchos de nuestros pueblos y barrios,—pureza y baratura de los alimentos: todo eso que influye a la salud de un pueblo, progresa pero con lentitud. Por lo mismo descendiendo también con lentitud el coeficiente de mortalidad, que, como queda dicho, marca con exactitud los grados de civilización y de cultura de los pueblos.

Pidamos, pues, que las Diputaciones, Corporaciones Municipales, Juntas de Sanidad y todos los españoles sin distinción de clases, y el Estado, contribuyan con su esfuerzo a la obra de la salud de nuestros hermanos,—agua e higiene.—Entonces es, no solo patriótico, sino una exigencia de la sociedad, unirse en apretado haz, los que tienen unos mismos sentimientos y convergen a un fin idéntico. Juremos, pues, defender constantemente la salud pública, al igual que los reclutas de los ejércitos que juran la bandera y con ello el defender a su madre patria.

R. RIBOT Y SERRA

Cirujano y Veterinario

San Pere de Ribas.

Ramblejant

L'element jove, que arreu escampa la alegria, no rambleja tant: està retret. L'amenaça de que la mort es vegui amb ells, com an els seus amics i les seves amigues els té concirosos. No és alegria lo que passejen. Es el pregón sentiment per la desaparició de sers volguts que amb ells comparten llurs alegries, i la temensa de que ells puguin també seguir igual sort.

Amb tot, les flors també branden gentils per les taules de les floristes, escampant perfum i color; però en comptes de tornar-se rams, qu'eren l'adorn de les llars ahont s'hi respirava l'alegria de les grans festes, se'n deixen les coronas que tenen de cubrir els tumults dels qui amb les flors i per les flors vivien.

Amb la joventut que, plena d'il·lusions i energies, a la Comtal Ciutat vivia, és hont més la mort s'hi ha arrelat, i les flors, carinyoses companyes dels qui encara sol a ells la vida és un enigma i que d'ella sols en coneixien l'agradós perfum, pietosament cubreixen el seu llit de mort, omplint-lo de perfum i color.

NESTOR

Bibliografia

Hem rebut el n.º 43 de l'interessant publicació titulada *Mi Revista*, publicada per la casa editorial Josep Gallach, de Barcelona.

Com els anteriors números; el d'aquest mes és ameníssim i molt instructiu. Esbarjos científics, contes, juguets, notícies de invents, lliçons de física, receptes culinàries i receptes per a tots, concells mèdics, modes, etc., constitueixen el fons de *Mi Revista*, a la que acompanyen un folletí, un magnífic suplement en colors, que constitueix un model molt capritxós per a edredón i també per a almohadón, i inmensos dibuixos d'enllaços de lletres i de brodat.

Aquesta simpàtica Revista, té la particularitat de que és gratuïta, perquè si bé és cert que l'abonat ha de pagar 5 pessetes per un any de subscripció, en canvi la casa J. Gallach retorna les 5 pessetes en llibres a elecció de l'interessat:

La important revista que amb el títol de *Teatro Mundial* setmanalment veu la llum pública a Barcelona, en aquesta segona etapa de la seva aparició encara està consolidant més èxit que no pas en la primera, i això que l'últim alcança aleshores podria qualificarse superlativament.

Res té, però, d'extrany, de totes maneres, doncs el seu editor—el llibreter, autor i autor, Don Lluís Millà,—que és un home que, com pocs altres, coneix el gust del públic, per a complaure an aquest no es calcula sacrificis de cap mena, deixant sempre satisfet al més exigent.

Bona prova de lo que deixem dit és lo escoltíssimes de les obres darrerament publicades, en combinació amb la esmentada revista: per 35 cèntims—no més—ha donat la revista i el drama en 3 actes *El Robo*, d'En Dico; *idem id.* *El Alcázar de las Perlas*, d'En Villaspesa,—obres de cada una de elles ja costa 2 ptes.;—*Carcelenas y Rejas y Votos*, tot junt també als per 35 cèntims, i altres per 1 ístil.

solemnitat pietosa

Verdadera manifestació del esperit religiós de nostra vila fou la processó de rogatives que per alçar del Cel la salut dels malalts i la gràcia de veurens lliures de la malaltia regnant a Barcelona, s'organitzà al matí del passat diumenge en nostra iglesia parroquial i que passant pels carrers Major, Sant Francisco i carretera, es dirigí al Santuari de nostra moreneta Verge del Vinet. Obríen la processó les banderes totes de les associacions i cofradies, els gonfanons i Creu parroquial seguida aquesta de un immens nombre de senyors entre'ls que s'hi veien representades totes les classes socials i una lluita representació del jovent de la localitat; penó de Ntra. Sra. del Vinet, portat per tres joves de nostra vila; clero parroquial, presidit pel Sr. Regent, que portava les reliquies dels Sants màrtirs; patrons de nostra parroquia; seguien un innumerable nombre de senyores, entre les que s'hi veia un xamós estol de damiselles sitgetanes.

Durant el curs es cantaren les litanies dels Sants i al arribar al Santuari del Vi-

nyet, ja curull de gent, es donà comens al solemne ofici que fou celebrat pel Reverent Dr. D. Antoni Batlle, al que assistiren els Rvts. Beneficiats de la parroquia. Es cantà la missa del mestre Ubeda amb acompanyament d'armonium i instruments de corda. Al ofertori el Dr. Xercavins manifestà l'agraïment que sentia per haver vist tant dignament secundar en la lloable iniciativa. A l'acabar l'ofici es cantaren els goigs i Salve a la Verge i s'organitzà de nou la processó vers la parroquia amb el mateix ordre que avans i passant pels passeigs Benaprès i Ribera, carrer Nou, Major i plassa Constitució. Durant el regrés es resà el Sant Rosari i càntics de penitència fins al arribar a l'Iglesia.

Fou tant el nombre d'assistents a dit acte que's pot creure que no hi havia casa de Sitges que no hi estigués representada per algun individu d'ella.

BALUART DE SITGES felicita al Dr. Xercavins i demés organitzadors, per l'èxit obtingut en tant esplèndida festa.

Edictes de l'Alcaldia

Per l'Alcaldia d'aquesta vila s'han publicat darrerament els Edictes que a continuació s'expressen:

Un, fent saber que acabat, per al pròxim any de 1915, el padró dels edificis i solars que apareixen en el Registre fiscal d'aquet terme, es troba exposat al públic per 8 dies als efectes de reclamació.

Altres edictes, notificant que devint procedir-se dintre'l corrent mes de Desembre, a la rectificació de l'Empadronament confeccionat en 1910, conforme prevenen les vigents disposicions, s'adverteix i amonesta als quefes de família es cuidin de presentar a l'Ajuntament dintre de l'actual mes els corresponents parts de les alteracions, aixís en alta com en baixa, que hagin d'introduir-se en el referit Padró, i de que tracta l'art. 18 de la Llei Municipal.

Altres edictes, fent saber que conforme l'art. 27 de la vigent Llei de Reclutament i Reemplaç de l'Exèrcit, tots els espanyols, qualsevol que sigui el seu estat i condició, al complir la edat de 20 anys estan obligats a demanar la seva inscripció en les llistes de l'Ajuntament en quina jurisdicció resideixin els seus pares o tutors si n'ingressen, o en els del poble en què ells mateixos habitin, en cas contrari, devint fer dita petició els pares o tutors dels

minyons si aquells no ho haguessin efectuat.

Altres edictes, fent saber que gràcies a la cooperació del M. I. Sr. Regent i dels senyors Vicaris d'aquesta Parroquia, des de air, dissabte, i per mentres duri l'absència del Sr. Mestre interí de la Escola nacional de nois se rependran les classes ed la mateixa baix la direcció dels esmentats Srs. Vicaris. Les hores d'entrada seran: al matí, a dos quarts de deu, i a la tarda a dos quarts de tres.

Lo que's fa públic per a coneixement de les famílies interessades.

Altres edictes, fent saber que a tenor de lo qu'estableix l'article 5.º del Reial Decret de 14 de Juny de 1891 i de lo acordat per l'Ilm. Ajuntament en sessió d'air, s'adverteix al veí que amb la llista primitiva de famílies pobres amb dret a rebre assistència mèdic-farmacèutic gratuïta durant el pròxim any de 1915, estarà de manifest al públic en la Secretaria per terme de quinze dies.

Altres edictes, fent saber que en mèrits de lo acordat per l'Ilm. Ajuntament de la seva presidència en sessió última, s'obra públic concurs per a nomenar un empleat de l'Ajuntament que, amb la denominació de «Administrador de Consumos», tindrà al seu càrrec l'administració i cobrança de l'impost de Consums i de l'arbitri de Matança durant l'any de 1915, debent els aspirants presentar les instancies documentades avants d'la 17 de l'actual en la Secretaria, de 9 a 13 i de 16 a 19 dels dies hàbils. En dita oficina estaràn de manifest al públic les bases del concurs.

CRONICA

Aquesta setmana s'han llogat algunes cases a la Ribera, destinades principalment a famílies belgues i franceses; les que, junt amb les que's troven aquí en virtut de les anormals circumstancies per que passa la salut pública a Barcelona, formen ja una colonia forastera que per lo nombrosa s'apropa a la que tots els anys en la temporada d'estiu ens visita.

Diumenge propinent, en la Capella del Santí Espirit, s'obrirà la festa de la Inmaculada Concepció, amb missa a les set del matí i Ofici solemne a les

deu, amb la cooperació de la música de Capella de la Parroquia, que dirigeix el Mre. D. Manel Torrens Girona.

Deferentment, ha acceptat ocupar la Sagrada Càtedra el Sr. Regent, doctor Xercavins, Pvre.

Es de creure que, com totes les que en aquella Santa Casa s'organitzen, tal festa resultarà molt lluita i es veurà sumament concorreguda.

Amb vera satisfacció consignem que'l nostre apreciat amic En Joan Marsal Brunet es troba ja notablement millorat de les greus ferides rebudes a causa de la cayguda soferta dies enrera; havent tingut ocasió de poguerio saludar.

Sembla que, afortunadament, presenten tendència a millora quasi totes les persones que aquí es troven malaltes, vingudes de la capital.

El digne Sr. Capità de Carabiners de la 4.ª Companyia d'aquesta Comandancia, D. Jacinto López, en atenta comunicació ens participa, per a que ho fem públic, que la força de la 2.ª i 3.ª secció de la esmentada Companyia es practicarà en l'exercici de tir al blanc, en els dies 14 i 15 de l'actual, de nou a dotze del matí, en la desembocadura de la Riera Gran.

A les set del vespre del passat diumenge foren administrats els Sants Sacraments a l'apreciat jove D. Félix Batlle Mestre, havent constituït tal acte una palasa prova d'afecte envers al malalt.

No cal dir que fem vots per a que'l Pa Eucarístic resulti un sagrat bàlsam que torni la salut al malalt i l'alegría la distingida família Batlle.

Pintat per nostre amic En Telésfor Monfort baix la direcció del Sr. Arquitecte de l'obra, D. Josep Font i Gumà, una tercera part del sostre de la Capella del Sant Hospital, produeix un excelent efecte; per lo que considerem que'l conjunt mereixerà l'aplauso de totes les persones de bon gust.

Dimars últim passà a millor vida, a Barcelona, a la edat de divuit anys, la virtuosa Srta. D.ª Maria del Carme Font i de Fors, filla de nostre distingit amic l'arquitecte D. Josep Font i Gumà, Diputat provincial per aquesta circumscripció.

La mort ha tallat una vida en el ple de les seves il·lusions i quan els seus amatíssims pares, anuviantse an el seu goig, es mostraven en extrem satisfets de les angelicals virtuts de la seva adorada filla.

BALUART DE SITGES amb tal motiu se associa a la fonda pena que té consternada a la distingida família Font.

Air a la tarda fou conduït a sa darrera estada el cadavre de l'apreciable i bondadosa compatriota D.ª Maria de les Neus Comas i Durán, morta el dia anterior en sa habitual residència de Vallcarca, als 24 anys d'edat; havent sigut l'acte del seu enterro una demostració evident de lo molt que se la estimava en aquella barriada.

Rebi son desconsolat espòs, D. Joan Olivella, pares i demés familiars la expressió del nostre condol.

En les misses d'ofertori celebrades el dijous en la Iglesia de Pompeya de Barcelona per a l'etern descans de l'ànima de la xamosa joveneta Mercè Bertrán i Amell, hi testimoniaren el seu afectuós sentiment, ademés de les nombroses amistats de la família en aquella ciutat, la major part dels sitgetans residents en la mateixa i molts que de aquí directament hi acudiren.

Reiterem amb tal motiu als seus afil·lits mare, avis i demés familiars nostre més sentit pèsam.

Dimecres yinent, a dos quarts de deu, se celebraran en nostra Parroquia solemnes funerals en sufragi de l'ànima de la malaguanyada sitgetana D.ª Eulalia Soler Robert, morta a la capital, ont accidentalment es trobava, i als 23 anys d'edat, el dia 16 de Novembre últim.

Cultes religiosos per aquesta setmana: Avui, demà i passat demà a les 10 missa i novena a la Verge del Vinet en el seu Santuari.

Dimars festa de l'Inmaculada Concepció l'associació de Filles de Maria honorarà a la Patrona a la Missa de Comunió general a les 8 predicarà el Sr. Regent, a les 10 solemne ofici amb música i sèrmó pel jove i eloquent orador sagrat D. Maria Bertrán i a la tarda a dos quarts de 5 després del Rosari 40 Ave-Marias i Novena a Sant Francisco Xavier se cantarà'l trisagi i se comensarà la Novena a la Puríssima també cantada pel coro de l'Associació, i sèrmó pel R. P. Rafel del Nen Jesús, carmelita descalç. La Novena continuarà en els dies feiners a les 6 de la tarda.

- Calendaris de tota mena : 9, Parelladas, 9 -

Programes - Anuncis - Participacions d'enllaç - Cançons							
Trens de SITGES a BARCELONA i viceversa							
Núm. del tren	Cap a Barcelona	Sortida de SITGES	Arribada a València	Arribada a Girona	Arribada a P. Gracia	Arribada a Barcelona	Classe de cotxes-vagons
974	Carga de Tarragona.....	5:06	5:17	5:38	7:09	7:30	3. ^a
902	Co-reu de Valencia.....	7:02	7:11	7:26	8:34	8:48	1. ^a 2. ^a 3. ^a
906	Lleuger de Tarragona.....	8:31	8:38	8:49	9:45	9:59	2. ^a i 3. ^a
908	Mixtgeries de Tarragona.....	9:43	9:51	10:03	11:15	11:29	3. ^a
844	Mixte de Madrid.....	11:36	11:45	12	13:13	13:27	1. ^a 2. ^a 3. ^a
842	Lleuger de Vilanova.....	13:52	14	14:18	15:08	15:22	2. ^a i 3. ^a
846	Co-reu de Madrid.....	16:18	16:26	16:42	17:34	17:48	1. ^a 2. ^a 3. ^a
926	Exprés de Valencia.....	17:16	—	17:34	18:10	18:22	1. ^a i 3. ^a
848	Lleuger de Sant Vicens.....	19:20	19:28	19:42	20:31	20:45	2. ^a i 3. ^a
938	Mixte de Valencia.....	21:30	21:38	21:52	22:57	23:10	2. ^a i 3. ^a
Núm. del tren	Cap a Sitges	Sortida de Barcelona	Sortida de P. Gracia	Arribada a Girona	Arribada a València	Arribada a SITGES	Classe de cotxes-vagons
701	Omnibus per Picamoixons.....	5:26	5:39	6:32	6:47	6:56	1. ^a 2. ^a 3. ^a
911	Exprés per Valencia.....	8:38	8:49	9:26	—	9:43	1. ^a i 3. ^a
845	Co-reu per Madrid.....	9:12	9:24	10:18	10:32	10:40	1. ^a 2. ^a 3. ^a
881	Carga per Tarragona.....	10:05	10:05	12:15	12:29	12:45	3. ^a
847	Lleug. per Vilanova.....	11:32	11:46	12:33	12:47	12:55	2. ^a i 3. ^a
153	Co-reu per Reus.....	12:50	13:03	13:50	14:03	14:11	1. ^a 2. ^a 3. ^a
153	Mixte per Madrid.....	15:02	14:15	16:16	16:29	16:38	1. ^a 2. ^a 3. ^a
153	Lleuger per Tarragona.....	18:11	19:24	19:11	19:25	19:35	2. ^a i 3. ^a
93	Co-reu per Valencia.....	20:01	20:14	21:05	21:20	21:30	1. ^a 2. ^a 3. ^a

Se alquila tienda

con estanteria y dormitorios interiores y también piso principal de la misma casa ó sin muebles de la **calle Nueva, número 3, Sitges.**

Darán razón en la misma calle número 4.

Fonda LA MILANESA, de Lluís Carbonell y Soler
Carrer Major, 30 SITGES

Des d'avui les riques i fresques OSTRAS VERDES de Marennes, a domicili, tots els dies festius.

BANC DE VILANOVA
Negociem els dels Deutes Interior, Amortisable, Provincial i Municipal, obligacions Alacant i demés, venciment primer d'octubre, amb pagament anunciat.

Malvasia de Ca'n LLOPIS
Se'n ven a 13 cals litro y també embotellada:
Sant Bonaventura, 19 : Sitges

LECHE CONDENSADA
— marca EL LEON —
Unico depósito en Sitges:
Calle Mayor, 21; tienda LA OLIVERA

Demanèu a totes les botigues el

Xocolate Mundial

que és la darrera paraula de la producció nacional.

Instal·lacions elèctriques
VALENTI ARRASA
 Propera propietat de la GUARDIA. Carrer 21-SITGES
 Aquesta antiga Casa, autoritzada per la
 «Comissió Barcelona d'Electricitat»,
 ofereix els seus serveis als veïns d'aques-
 ta vila per a instal·lacions d'electricitat, fonsa
 motora, enllumenat, telèfons, etc.
 Despatx Central: Carrer 9 - Telèfon, 2055

Camiseria y Bañador
 32 BAQUERIA 32
 camisas, corbatas, mocadors
 y tots els articles pertanyents al ram
 La Camiseria que ven més barata
 Especialitat en camisas a mida

Máquinas SINGER

para coser y bordar y para toda
 clase de Industria en que se em-
 plea la costura.

SE CUBREN TODAS LAS NECESIDADES A
 250 pesetas semanales

IDANSE CATÁLOGOS ILUSTRADOS

Las hay Industriales, Domésticas
 Rotativas, Oscilantes,
 Vibrantes y Familiar recíproca.

Representante en Sitges:

JOSE SELVA: Calle Aygua, 4

en donde encontrarán, como siempre, toda clase de
 piezas, agujas y demás accesorios exclusivamente
 para las acreditadas máquinas de la CASA-SINGER

CASA BASTIDA

18, PASEO DE GRACIA, 18: BARCELONA

Durante la guerra europea la CASA BASTIDA establece unas grandes rebajas de
 precios en los cuales se beneficiará el 50 por 100 en la Sastrería Norteamericana,
 con el doble fin de facilitar al público grandes y oportunas ventajas y a la par que
 poder dar trabajo a nuestros obreros.

TRAGES y ABRIGOS hechos con una perfección compatible con la mejor de
 medida y con tela de GRAN CHIC estilo inglés.

PRECIOS: los de 30, a 15; los de 40, a 20; y los de 50, a 25 ptas.

Impermeables ingleses desde 25 pesetas.

Gorras inglesas desde 1'45 ptas.

Sombreros ingleses desde 2'95 pesetas.

Camisas clase Buena 3 por 5 ptas.

Una docena de cuellos y puños por cinco pesetas.

Zapatos forma americana a 12'95 ptas.

Guantes ingleses a 0'95 ptas.

Trajes interiores desde 2'95 pesetas.

Calcetines media docena 1'95.

Gemelos, alfileres y corbatas al precio que quieran.

Chanclos de goma a 3'95 pesetas.

HORAS DE VENTA: de 9 a 7 y media de la tarde.

Variados regalos al comprador según su compra

SE PERFUMA A QUIEN LO SOLICITE

**VINOS de todas clases
 de cosecha propia**

Bodegas LA SITGETANA de Juan Magrans

DESPACHO:

Calle de Aragón, 339, chafalán a Bailén; BARCELONA

Moscato dulce y seco * Malvasía de Sitges superior

VINOS

Tinto * Clarete

Rosado * Vinagre

**GRAN ESTUDI FOTOGRAFIC INDUSTRIAL
 * SCORZELLI ***

Rambla Principal, 114-116

VILANOVA I GELTRÚ

Especialitat en retrats de nens i grups de família: Ampliacions i reproduccions
 inalterables: Mirres de totes classes i tamany: Oleografies i artístics quadros a l'oli

Encarrecs a Sitges: Parellades, 9.

En aquesta Tipografia, Parellades, 9, es venen coleccions de postals de la

Cavalcada Prado Suburense

LAMPISTERIA DE LLUIS MARCET ESTEBANELL

ELECTRICITAT

Completas instalaciones de llum eléctrica, telèfons, ventiladors,
 timbres, para-llamps, etc. Variat assortit de aparells per a
 electricitat i bombetes marca MARCET (fabricació especial).

Materials de tota classe concernents al ram de Lampisteria.

Carrer de Sant Pere, num. 11: SITGES (Catalunya)

Encàrrecs ràpids a preus baratíssims

RECADER de Sitges

a Vilanova i Geltrú

Josep Rull Calvet

— L'ESPARDENYER DE VILANOVA —

Sitges: Major, 42

Vilanova: Monsetrat

DOU VITGE CAIEDA DIA!

SENÉN LÓPEZ

GRAN TALLER ELECTRO-MECANIC

DE
esmolar i reparar tota mena d'eines de tall
 quedant completament noves, i venda de les mateixes

Se adoben, rectifican i venen PAR AIGUES, PARASSOLS i SOBRILLES
 VANOS, BASTONS i altres objectes per l'istil, garantint les operacions

Carrer de Sant Pau, 2: SITGES: aillurs i dijous

Els restants dies de la setmana es reben tota mena d'encàrrecs en la mateixa casa